

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Choszczynie**

zgodnie z § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r.

w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

(Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)

przedstawia poniżej sporządzoną

dla **powiatu choszczeńskiego** oraz wchodzących w jego skład 6 gmin

obszarową ocenę jakości wody

przeznaczonej do spożycia przez ludzi za 2019 r.

Wstęp

Podstawą oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia stanowiły wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Obszarowa ocena jakości wody zgodnie z § 23 rozporządzenia zawiera:

- 1) Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej, do budynków użyteczności publicznej oraz do budynków zamieszkania zbiorowego,
- 2) informacje o:
 - a) wielkości produkcji wody dostarczanej od przez poszczególnych producentów i sposobie jej uzdatniania,
 - b) liczbie ludności zaopatrywanej w wodę,
 - c) jakości wody, sposobu jej uzdatniania i dezynfekcji, jeżeli jest stosowana,
 - d) przekroczeniach wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody wraz ze wskazaniem ich wpływu na zdrowie konsumentów,
 - e) zgłoszonych reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody na danym obszarze,
 - f) prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie jakości wody,
 - g) działaniach naprawczych prowadzonych przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne,

Rozporządzenie określa, że woda jest zdatna do użycia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wykazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania określone w w/w rozporządzeniu.

Ocena jakości wody przeprowadzana jest przez właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego na podstawie § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). PPIS stwierdza:

- 1) **przydatność wody do spożycia**, w przypadku gdy woda spełnia wymagania określone w załącznikach nr 1 i 4 do rozporządzenia oraz parametry ustalone w oparciu o wyniki oceny ryzyka oraz ocenę bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, jako niezbędne dla strefy zaopatrzenia do celów ochrony zdrowia ludzkiego lub celów zapewnienia jakości produkcji, dystrybucji i kontroli jakości wody;
- 2) **przydatność wody do spożycia, na warunkach udzielonego odstępstwa**, w odniesieniu do przypadku określonego w § 28 ust. 1, § 31 ust. 1 i § 32 ust. 1;

- 3) **warunkową przydatność wody do spożycia** w przypadkach. O których mowa w ust. 2-4;
- 4) **brak przydatności wody do spożycia** - w przypadku w przypadku przekroczenia parametrów mikrobiologicznych oraz w sytuacji, gdy woda jest niezdatna do użycia, a jej jakość zagraża zdrowiu konsumentów – z jednoczesnym wskazaniem, po przeprowadzeniu oceny bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, czy woda może być wykorzystywana do innych celów niż do spożycia przez ludzi.

Na terenie powiatu choszczeńskiego w 2019 roku woda do spożycia dostarczana była dla 47.980 osób, przez przedsiębiorstwa prowadzące zbiorowe zaopatrzenie w wodę zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. **o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków** (tekst jednolity Dz. U z 2018 r. poz. 1152 z późn. zmianami). Ponadto zaopatrzenie w wodę do spożycia prowadziły inne podmioty tj. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Choszcznie na potrzeby działalności szpitala, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Niemieńsku na potrzeby mieszkańców oraz Ośrodek Wczasowo-Wypoczynkowy Polskiej Żeglugi Morskiej w Drawnie na potrzeby osób korzystających z ośrodka.

Zaopatrzenie w wodę – ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody ok. **6.259 m³/d**

Przeważająca większość mieszkańców powiatu (98,3 %), podobnie jak w roku ubiegłym, korzystała z wody do spożycia dostarczanej przez **60** wodociągów publicznych we wszystkich przypadkach opartych na wodach z ujęć podziemnych. Pozostali mieszkańcy powiatu korzystali z własnych, indywidualnych ujęć wody (jedynie 1,7 % ogólnej liczby ludności powiatu ok. 840 osób).

Nieznaczna część miejscowości jest nadal niezwodociągowana, część posiada jednak urządzenia wodociągowe o bardzo małej produkcji zasilające małą liczbę osób i w związku z powyższym nie są objęte nadzorem sanitarnym. Ludność zamieszkująca te obszary zaopatrywana jest przez ujęcia lokalne, w znacznej części stanowiące własność prywatną.

W wszystkich gminach zdecydowana większość mieszkańców korzysta z wody pochodzącej z wodociągów publicznych (np. Choszczno – 99,3 %, Drawno – 93,2 %, Pełczyce – 99,6 %, Recz – 98,5 %, Bierzwnik – 96 %, Krzęcin – 98,4 %). Do gmin, w których jest najmniej osób przyłączonych do sieci wodociągowej nadal należą: Drawno (6,7 % osób korzystających z ujęć własnych), Bierzwnik (3,8 % osób korzystających z ujęć własnych) oraz Krzęcin (1,6 % osób korzystających z ujęć własnych).

Najwięcej w powiecie jest tak zwanych „małych” wodociągów o produkcji wody do 100 m³/d - 51 zaopatrujących w wodę do spożycia ok. 15.630 mieszkańców. Większych urządzeń takich, których produkcja mieści się w granicach 101-1.000 m³/d jest - 7, zaopatrujących w wodę do spożycia ok. 15.930 mieszkańców, głównie na terenach wiejskich, największym urządzeniem wodociągowym jest wodociąg Choszczno o dobowej produkcji 1.001-10.000 m³/d, zaopatrujący w wodę do spożycia ok. 16.460 mieszkańców.

I. Wykaz producentów wody:

Gmina Choszczno:

- 1) **Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o.** ul. Wolności 26, 73-200 Choszczno,
- 2) **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej** ul. Niedziałkowskiego 4, 73-200 Choszczno - wodociąg lokalny (zaopatrujący w wodę odbiorców z obiektu szpitala – awaryjne ujęcie wody).

Gmina Drawno:

- 1) **Komunalny Zakład Usługowo-Handlowy Spółka z o.o.** ul. Kolejowa 7, 73-220 Drawno,
- 2) **GOODVALLEY Spółka Akcyjna** ul. Dworcowa 25, 77-320 Przechlewo,
- 3) **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy** im. Marii Grzegorzewskiej Niemieńsko 22, 73-220 Drawno - wodociąg lokalny;
- 4) **Polska Żegluga Morska** w Szczecinie ul. Plac Rodła 8, 70-419 Szczecin - wodociąg lokalny Ośrodek Wczasowo – Wypoczynkowy w Drawnie;

Gmina Pełczyce:

- 1) **Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej** ul. Jeziorna 17, 73-260 Pełczyce,

Gmina Recz:

- 1) **Zakład Usługowo-Handlowy „Komunalnik” Spółka z o.o.** ul. Ratuszowa 7, 73-210 Recz,
- 2) **Spółdzielnia Usługowa „Ina”** Grabowiec 15, 73-210 Recz;

Gmina Bierzwnik:

- 1) **Zakład Gospodarki Komunalnej** ul. Dworcowa 16, 73-240 Bierzwnik,
- 2) **Spółdzielnia Mieszkaniowa „Mielęcin”**, 73-231 Krzęcin;

Gmina Krzęcin:

- 1) **Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska** ul. Tylna 7, 73-231 Krzęcin,
- 2) **Spółdzielnia Mieszkaniowa „Mielęcin”**, 73-231 Krzęcin;
- 3) **Nadleśnictwo Bierzwnik** ul. Dworcowa 17, 73-240 Bierzwnik - wodociąg lokalny,

II. Wykaz urządzeń wodociągowych:

Gmina Choszczno:

Na terenie gminy jest łącznie 14 wodociągów, 11 o produkcji dobowej < 100 m³, 1 o produkcji dobowej 101-1.000 m³, 1 o produkcji dobowej 1.001-10.000 m³, a także 1 ujęcie lokalne dla szpitala (ujęcie awaryjne).

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Choszcznie, zarządza 14 urządzeniami wodociągowymi stanowiącymi własność gminy Choszczno, zaopatrującymi w wodę mieszkańców 31 miejscowości.

Wodociągi o produkcji dobowej < 100 m³

- 1) **Radaczewo** (zaopatrujący w wodę ok. 670 osób w miejscowości: Radaczewo, Sławęcín, Sulino).
- 2) **Piasecznik** (zaopatrujący w wodę ok. 400 osób w miejscowości: Piasecznik).
- 3) **Stary Klukom** (zaopatrujący w wodę ok. 300 osób w miejscowości: Stary Klukom).
- 4) **Zwierzyń** (zaopatrujący w wodę ok. 300 osób w miejscowości: Zwierzyń, Nowe Żeńsko).
- 5) **Zamęcín** (zaopatrujący w wodę ok. 490 osób w miejscowości: Zamęcín).
- 6) **Gleźno** (zaopatrujący w wodę ok. 130 osób w miejscowości: Gleźno).
- 7) **Raduń** (zaopatrujący w wodę ok. 250 osób w miejscowości: Raduń).
- 8) **Korytowo** (zaopatrujący w wodę ok. 480 osób w miejscowości: Korytowo).
- 9) **Wardyń** (zaopatrujący w wodę ok. 460 osób w miejscowości: Wardyń).
- 10) **Golcza** (zaopatrujący w wodę ok. 20 osób w miejscowości: Golcza).
- 11) **Wysokie** (zaopatrujący w wodę ok. 10 osób w miejscowości: Wysokie).

Wodociągi o produkcji dobowej 101-1.000 m³

- 1) **Suliszewo** (zaopatrujący w wodę miejscowości: Suliszewo, Rzecko, Rzeczeki, Krzowiec, Kołki – łącznie ok. 1.290 osób).

Wodociągi o produkcji dobowej 1.001-10.000 m³

- 1) **Choszczno** (zaopatrujący w wodę miejscowości: Choszczno, Baczyn, Bonin, Koplin, Oraczewice, Pakość, Radlice, Roztocze, Rudniki, Smoleń, Stawin, Stradzewo, Sułowo, Witoszyn – łącznie 16.460 osób).

Ujęcia lokalne, zarządzane przez podmioty:

Wodociąg lokalny **SP ZOZ Choszczno** (zaopatrujący w wodę odbiorców z obiektu szpitala).
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Niedziałkowskiego 4 , 73-200 Choszczno;

Gmina Drawno:

Na terenie gminy jest łącznie 16 wodociągów, 13 o produkcji dobowej < 100 m³, 1 o produkcji dobowej 101-1.000 m³, a także 2 ujęcia lokalne dla mieszkańców Ośrodka Wczasowo-Wypoczynkowego Polskiej Żeglugi Morskiej w Drawnie, mieszkańców Specjalnego Ośrodka Szkłono-Wychowawczego w Niemieńsku.

Komunalny Zakład Usługowo-Handlowy Spółka z o. o. w Drawnie zarządza 14 urządzeniami wodociągowymi stanowiącymi własność gminy Drawno, zaopatrującymi w wodę mieszkańców 16 miejscowości. W miejscowości Chomętowo, prowadzi jedynie dystrybucję wody w sieci wodociągowej, gdyż producentem wody jest firma GOODVALLEY AGRO S.A.).

Wodociągi o produkcji dobowej < 100 m³

- 1) **Brzeziny** (zaopatrujący w wodę ok. 460 osób w miejscowości: Brzeziny, Podlesie).
- 2) **Kielpino** (zaopatrujący w wodę ok. 140 osób w miejscowości: Kielpino).
- 3) **Żółwino** (zaopatrujący w wodę ok. 60 osób w miejscowości: Żółwino).
- 4) **Święciechów** (zaopatrujący w wodę ok. 480 osób w miejscowości: Święciechów).
- 5) **Podegrodzie** (zaopatrujący w wodę ok. 50 osób w miejscowości: Podegrodzie).
- 6) **Barnimie** (zaopatrujący w wodę ok. 260 osób w miejscowości: Barnimie).
- 7) **Dominikowo** (zaopatrujący w wodę ok. 260 osób w miejscowości: Dominikowo).
- 8) **Konotop** (zaopatrujący w wodę ok. 150 osób w miejscowości: Konotop).
- 9) **Zatom** (zaopatrujący w wodę ok. 150 osób w miejscowości: Zatom).
- 10) **Niemieńsko** (zaopatrujący w wodę ok. 180 osób w miejscowości: Niemieńsko).
- 11) **Chomętowo** (zaopatrujący w wodę ok. 300 osób w miejscowości: Chomętowo, Dolina).
- 12) **Sieniawa** (zaopatrujący w wodę ok. 40 osób w miejscowości: Sieniawa).
- 13) **Zdanów** (zaopatrujący w wodę ok. 30 osób w miejscowości: Zdanów).

Wodociągi o produkcji dobowej 101-1.000 m³

- 1) **Drawno** (zaopatrujący w wodę ok. 2.330 osób w miejscowości: Drawno, Dobrojewo, Pszczewko).

Ujęcia lokalne, zarządzane przez podmioty:

- 1) **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy** im. Marii Grzegorzewskiej Niemieńsko 22, 73-220 Drawno;
- 2) **Polska Żegluga Morska** w Szczecinie ul. Plac Rodła 8, 70-419 Szczecin;
- 3) **GOODVALLEY AGRO Spółka Akcyjna** ul. Dworcowa 25, 77-320 Przechlewo (producent wody na urządzeniu wodociągowym w miejscowości Chomętowo, ujęcie własne firmy);

Gmina Pełczyce:

Na terenie gminy są łącznie 3 wodociągi o produkcji dobowej 101-1.000 m³.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Pełczycach zarządza wszystkimi 3 urządzeniami wodociągowymi stanowiącymi własność gminy Pełczyce, zaopatrującymi w wodę mieszkańców 24 miejscowości.

Wodociągi o produkcji dobowej 101-1.000 m³

- 1) **Pełczyce** (zaopatrujący w wodę ok. 4.480 osób w miejscowości: Pełczyce, Bolewice, Chrapowo, Jagów, Krzynki, Ługowo, Łyskowo, Niesporowice, Sarnik, Trzęsacz, Wierzchno, Niepołcko i Żydowo g. Barlinek).
- 2) **Przekolno** (zaopatrujący w wodę ok. 1.480 osób w miejscowości: Przekolno, Jarosławsko, Będargowo, Będargowiec).
- 3) **Lubiana** (zaopatrujący w wodę ok. 2.000 osób w miejscowości: Lubiana, Lubianka, Boguszyny, Brzyczno, Bukwica, Nadarzyn, Płotno).

Gmina Recz:

Na terenie gminy jest łącznie 11 wodociągów, 10 o produkcji dobowej < 100 m³, 1 o produkcji dobowej 101-1.000 m³.

Zakład Usługowo-Handlowy „Komunalnik” Spółka z o. o. w Reczu, zarządza 7 urządzeniami wodociągowymi stanowiącymi własność gminy Recz, zaopatrującymi w wodę mieszkańców 10 miejscowości.

Wodociągi o produkcji dobowej < 100 m³

- 1) **Sicko** (zaopatrujący w wodę ok. 180 osób w miejscowości: Sicko).
- 2) **Sokoliniec** (zaopatrujący w wodę ok. 380 osób w miejscowości: Sokoliniec).
- 3) **Sulibórz** (zaopatrujący w wodę ok. 150 osób w miejscowości: Sulibórz).
- 4) **Słutowo** (zaopatrujący w wodę ok. 70 osób w miejscowości: Słutowo).
- 5) **Pomień** (zaopatrujący w wodę ok. 340 osób w miejscowości: Pomień).
- 6) **Pamięcin** (zaopatrujący w wodę ok. 280 osób w miejscowości: Pamięcin, Żeliszewo, Jarostowo i Rajsko).
- 7) **Kraśnik** (zaopatrujący w wodę ok. 4 osób w miejscowości: Kraśnik).

Wodociągi o produkcji dobowej 101-1.000 m³

- 1) **Recz** (zaopatrujący w wodę ok. 2.910 osób w miejscowości: Recz).

Spółdzielnia Usługowa „Ina” w Grabowcu zarządza 4 urządzeniami wodociągowymi stanowiącymi własność spółdzielni, zaopatrującymi w wodę mieszkańców 5 miejscowości.

Wodociągi o produkcji dobowej < 100 m³

- 1) **Grabowiec** (zaopatrujący w wodę ok. 110 osób w miejscowości: Grabowiec).
- 2) **Lubieniów** (zaopatrujący w wodę ok. 420 osób w miejscowości: Lubieniów).
- 3) **Nętkowo** (zaopatrujący w wodę ok. 390 osób w miejscowości: Nętkowo).
- 4) **Rybaki** (zaopatrujący w wodę ok. 270 osób w miejscowości: Rybaki i Suliborek).

Gmina Bierzwnik:

Na terenie gminy jest łącznie 9 wodociągów, 8 o produkcji dobowej < 100 m³, 1 o produkcji dobowej 101-1.000 m³.

Zakład Gospodarki Komunalnej w Bierzwniku, zarządza 7 urządzeniami wodociągowymi stanowiącymi własność gminy Bierzwnik, zaopatrującymi w wodę mieszkańców 21 miejscowości.

Wodociągi o produkcji dobowej < 100 m³

- 1) **Łasko** (zaopatrujący w wodę ok. 490 osób w miejscowości: Łasko, Wygon, Chyże).
- 2) **Breń** (zaopatrujący w wodę ok. 700 osób w miejscowości: Breń, Gajno, Kunica, Przeczno).
- 3) **Klasztorne** (zaopatrujący w wodę ok. 570 osób w miejscowości: Klasztorne, Jaglisko).
- 4) **Zieleniewo** (zaopatrujący w wodę ok. 420 osób w miejscowości: Zieleniewo, Zdrójno).
- 5) **Pławno** (zaopatrujący w wodę ok. 490 osób w miejscowości: Pławno, Rębusz, Grzywna).
- 6) **Kolsk** (zaopatrujący w wodę ok. 390 osób w miejscowości: Kolsk, Ostromęcisko, Kołeczko, Lubiewko gm. Strzelce Krajeńskie).
- 7) **Malczewo** (zaopatrujący w wodę ok. 50 osób w miejscowości: Malczewo).

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Mielęcin” w Mielęcinie, zarządza 1 urządzeniem wodociągowym stanowiącymi własność spółdzielni, zaopatrującym w wodę mieszkańców 1 miejscowości.

Wodociągi o produkcji dobowej < 100 m³

- 1) **Górzno** (zaopatrujący w wodę ok. 190 osób w miejscowości: Górzno).

Wodociągi o produkcji dobowej 101-1.000 m³

Bierzwnik (zaopatrujący w wodę ok. 1.430 osób w miejscowości: Bierzwnik, Płoszkowo, Starzyce).

Gmina Krzęcin:

Na terenie gminy jest łącznie 9 wodociągów, wszystkie o produkcji dobowej < 100 m³.

Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie, zarządza 5 urządzeniami wodociągowymi stanowiącymi własność gminy Krzęcin, zaopatrującymi w wodę mieszkańców 11 miejscowości.

Wodociągi o produkcji dobowej < 100 m³

- 1) **Objezierze** (zaopatrujący w wodę ok. 480 osób w miejscowości: Objezierze, Słonice, Nowy Klukom).
- 2) **Chłopowo** (zaopatrujący w wodę ok. 450 osób w miejscowości: Chłopowo).
- 3) **Granowo** (zaopatrujący w wodę ok. 550 osób w miejscowości: Granowo, Sobieradz).

- 4) **Żeńsko** (zaopatrujący w wodę ok. 320 osób w miejscowości: Żeńsko).
- 5) **Krzęcin** (zaopatrujący w wodę ok. 760 osób w miejscowości: Krzęcin, Grzywna, Smużyk, Sierosławiec).

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Mielęcín” zarządza 4 urządzeniami wodociągowymi stanowiącymi własność spółdzielni, zaopatrującymi w wodę mieszkańców 4 miejscowości.

Wodociągi o produkcji dobowej < 100 m³

- 1) **Kaszewo** (zaopatrujący w wodę ok. 260 osób w miejscowości: Kaszewo).
- 2) **Rakowo** (zaopatrujący w wodę ok. 280 osób w miejscowości: Rakowo).
- 3) **Mielęcín** (zaopatrujący w wodę ok. 350 osób w miejscowości: Mielęcín).
- 4) **Przybysław** (zaopatrujący w wodę ok. 230 osób w miejscowości: Przybysław).

Ujęcia lokalne, zarządzane przez podmioty:

Nadleśnictwo Bierzwnik, zarządza 1 urządzeniem wodociągowym stanowiącymi własność nadleśnictwa, zaopatrującym w wodę mieszkańców 1 miejscowości.

Wodociągi o produkcji dobowej < 100 m³

- 1) **Pluskocin** (zaopatrujący w wodę ok. 25 osób w miejscowości: Pluskocin).

III. Sposób uzdatniania wody na stacjach

Wszystkie wodociągi na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia pobierały wodę z ujęć podziemnych a w bieżącej eksploatacji nie stosowały stałej dezynfekcji wody. Wody tego typu wymagają najczęściej odżelaziania i odmanganiania oraz usuwania związków amonowych.

Woda jest uzdatniania w tradycyjnej technologii. Po napowietrzeniu jest filtrowana w filtrach z naturalnymi złożami. Wyjątek na terenie powiatu stanowią wodociąg Górzno (gm. Bierzwnik), wodociąg Chomętowo, wodociąg Sianiawa i wodociąg Niemieńsko (gm. Drawno), urządzenia produkują wodę i zaopatrują w nią mieszkańców bez pomocy stacji uzdatniania tzn. bez urządzeń uzdatniających.

Woda w miejscowości Chomętowo (gm. Drawno) pozyskiwana ze studni głębinowych jest tłoczona bezpośrednio do instalacji sieci wodociągowej, gdyż spełnia wymagania sanitarne.

IV. Monitoring jakości wody, prowadzony przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Nadzór nad jakością wody prowadzony był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej regularnie przez cały rok. Dokonano urzędowej kontroli jakości wody, zarówno zgodnie z przyjętym planem kontroli oraz w przypadkach gdy jakość wody produkowanych na urządzeniach wodociągowych nie spełniała jakości (celem prowadzenia postępowania administracyjnego).

Pobrano łącznie **257** próbek w ramach urzędowej kontroli jakości wody (próbki pobrano na stacjach uzdatniania wody – SUW oraz na sieci u odbiorcy), w tym **70** zgodnie z przyjętym harmonogramem oraz **187** w ramach kontroli sprawdzających po działaniach naprawczych przeprowadzonych przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

Z przeprowadzonego poboru próbek wody sporządzane były protokoły, do każdego sprawozdania z badania wody wydawane były także opinie sanitarne o przydatności wody do spożycia. Większość punktów poboru była zlokalizowana na stacjach uzdatniania wody lub hydroforniach. W ciągu roku 2019 sporządzane były raporty dot. oceny jakości wody i przekazywane odpowiednim terytorialnie władzom samorządowym.

Podstawą nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest ocena zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu w aspekcie zagrożeń zdrowotnych, jakie mogą powodować zanieczyszczenia pojawiające się w wodzie. Na terenie powiatu choszczeńskiego do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia wykorzystywana była woda wyłącznie z ujęć podziemnych.

W pobranych z wodociągów próbkach wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi badane były parametry mikrobiologiczne, organoleptyczne, fizykochemiczne i chemiczne. Analizy obejmowały **4** parametry mikrobiologiczne i **11** parametrów organoleptycznych i fizykochemicznych.

Część próbek była kwestionowana ze względów mikrobiologicznych:

- **24** próbki (bakterie grupy Coli),
- **4** próbki (Enterokoki),
- **28** próbek (ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C),

Próbki były kwestionowane również ze względów fizykochemicznych kwestionowanych:

- **1** próbka (zapach),
- **1** próbka (chlor wolny),
- **16** próbek (mętność),
- **38** próbek (mangan),
- **17** próbek (żelazo),

- 6 próbka (jon amonowy).

V. Kontrola wewnętrzna jakości wody prowadzona przez przedsiębiorstwo wodociągowe.

Wewnętrzna kontrola jakości wody przeprowadzana przez przedsiębiorstwa była prowadzona dość systematycznie. Badania jakości wody prowadzone były przez przedsiębiorstwa wodociągowe w miarę regularnie przez cały rok. W 2019 roku dokonano łącznie poboru **513** próbek na stacjach uzdatniania wody (SUW) oraz na sieci dystrybucyjnej u odbiorcy, **478** w ramach monitoringu parametrów grupy A (kontrolnego), a także **35** w ramach monitoringu parametrów grupy B (przeładowego).

Na bieżąco prowadzono działania naprawcze przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmioty, w celu doprowadzenia wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia. Działania naprawcze polegały głównie na czyszczeniu złóż filtracyjnych, a także na zwiększaniu wsadów złoża w zbiornikach filtracyjnych.

Badania jakości wody były prowadzone w ramach monitoringu kontrolnego i przeładowego. Analizy obejmowały 5 parametrów mikrobiologicznych i 135 parametrów fizykochemicznych. W pobranych z wodociągów próbkach wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi badane były parametry mikrobiologiczne, organoleptyczne, fizykochemiczne i chemiczne, w tym metale ciężkie, pestycydy i inne substancje o działaniu toksycznym, rakotwórczym, mutagennym i teratogennym.

Na terenie gminy Drawno oraz Krzęcin nie dokonano wszystkich zaplanowanych badań. Z nie ustalonych przyczyn przedsiębiorca, którym jest Komunalny Zakład Usługowo-Handlowy Spółka z o.o. w Drawnie oraz Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie nie dopilnowali terminu przewidzianego w harmonogramie i powstały zaniedbania. Podobnie podmioty zaopatrujące w wodę tj. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Choszczynie nie wykonuje badań zgodnie z planem zaopiniowanych przez inspekcję sanitarną, bez uzasadnienia.

VI. Postępowanie administracyjne

Na terenie powiatu choszczeńskiego do zaopatrzenia ludności w wodę ujmowane były wody podziemne generalnie o dobrej jakości mikrobiologicznej oraz stabilnej jakości chemicznej bezpiecznej dla zdrowia. Wody podziemne są w mniejszym stopniu (niż wody powierzchniowe) narażone na zanieczyszczenia antropogeniczne związane działalnością człowieka. Na drodze migracji zanieczyszczeń do wód podziemnych istnieje naturalna bariera stanowi ją gleba i warstwa gruntowo-skalna oraz przebiegające w nich procesy samooczyszczania. Wraz z głębokością występowania wód podziemnych oraz większą izolacyjnością warstw glebowo-gruntowych zmniejsza się ich narażenie na ujemne wpływy czynników obcych.

W 2019 roku woda przeznaczona do spożycia była dopuszczona warunkowo ze względu na niespełnienie podstawowych wymagań fizykochemicznych. Przekroczenia parametrów mikrobiologicznych występowały okresowo i były incydentalne (bakteriami grupy Coli, Enterokoki) wody przeznaczonej do spożycia. Problemem może być długo utrzymująca się tendencja wysokiego poziomu ogólnej liczby mikroorganizmów w wodach występujących na terenie naszego powiatu. W każdym przypadku zanieczyszczeń bakteriologicznych podejmowane były niezwłocznie skuteczne działania naprawcze.

Postępowanie administracyjne w celu wyegzekwowania poprawy jakości wody, w której stwierdzono przekroczenia zawartości manganu, żelaza i jonu amonowego w powiecie wystąpiły na **14** wodociągach w gminach:

- gmina Bierzwnik:

- **Kolsk** (mętność, mangan, żelazo) – decyzja z terminem wykonania do dnia 31.08.2019 r.;
 - postępowanie egzekucyjne z terminem wykonania do dnia 10.01.2020 r., grzywna 300,00 zł;

- gmina Drawno:

Postępowanie administracyjne w celu wyegzekwowania poprawy jakości wody, w której stwierdzono przekroczenia zawartości manganu i żelaza w gminie wystąpiły na **4** wodociągach:

- **Drawno** (mętność, mangan, żelazo) – decyzja z terminem wykonania do dnia 31.01.2020 r.;
- **Brzeziny** (mętność, mangan) – decyzja z terminem wykonania do dnia 31.01.2020 r.;
- **Kielpino** (jon amonu, mangan) – decyzja z terminem wykonania do dnia 31.01.2020 r.;
- **SOSW Niemieńsko** (mangan) – decyzja z terminem wykonania do dnia 31.10.2019 r.;
 - postępowanie egzekucyjne z terminem wykonania do dnia 31.01.2020 r., grzywna 300,00 zł;

na koniec roku określona przez PPIS jako przydatna jedynie **warunkowo** (woda nie odpowiadała wymaganiom fizykochemicznym w/w rozporządzenia) i postępowanie w sprawie jakości wody toczy się nadal:

Zwiększona zawartość żelaza i manganu może prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody. Ze względu na wzrost barwy, mętności oraz metaliczny posmak może budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów i powodować zgłaszanie reklamacji przez odbiorców wody. Ponadto woda w której stężenie żelaza i manganu przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej, sprzyjać wytrącaniu się osadów (czerwonobrązowych w przypadku żelaza lub czarnych, mazistych w przypadku manganu). Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody.

Jony amonowe w wodzie nie mają bezpośredniego znaczenia zdrowotnego, obecność podwyższonych stężeń jest niekorzystna ze względu na proces uzdatniania wody - mogą zmniejszać skuteczność dezynfekcji wody, przyczyniać się do powstawania azotynów w sieci wodociągowej, powodować nieskuteczne usuwanie manganu, a także wywoływać zmiany smaku i zapachu wody

Wyżej wymienione parametry organoleptyczne i fizykochemiczne należą do grupy parametrów wskaźnikowych, zwanych też parametrami „komfortu”, które wpływają na pożądane właściwości organoleptyczne wody.

Natomiast parametry chemiczne o istotnym znaczeniu dla zdrowia ludzi ujęte są w załączniku nr 2 do cyt. rozporządzenia. W załączniku tym ujęto 26 parametrów chemicznych o istotnym i bezpośrednim znaczeniu dla bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów wody.

Podsumowanie

- Liczba ludności w powiecie choszczeńskim korzystającej z wody o kontrolowanej jakości – 47.980. Woda dostarczana była odbiorcom przez **60** urządzeń wodociągowych zarządzanych przez przedsiębiorstwa oraz **4** urządzenia wodociągowe zarządzane przez inne podmioty.
- Na koniec 2019 roku wodę z **5** wodociągów określono jako przydatną warunkowo (przekroczenia parametrów fizykochemicznych), natomiast w pozostałych **55** wodociągach wodę uznano jako przydatną do spożycia.
- W celu poprawy jakości wody do spożycia wydawane były decyzje administracyjne, z czego na koniec roku obowiązywało **5** - wodociąg Drawno, Brzeziny, Kiełpino, SOSW Niemieńsko gm. Drawno, wodociąg Kolsk gm. Bierzwnik (w 2 przypadkach wdrażano postępowanie egzekucyjne).
- Największy problem zaopatrzenia w wodę o odpowiedniej jakości występuje na terenie gminy Drawno.
- Najlepiej zorganizowane zaopatrzenie w wodę (w tym zaopatrzenie awaryjne) występuje na terenie gminy Pełczyce. Są to 3 urządzenia, z możliwością spięcia w pierścień i podawania wody dwukierunkowo do pozostałych miejscowości.
- W 2019 roku, podobnie jak w poprzednich latach, nie stwierdzono chorób i zatruc wodozależnych o potwierdzonej etiologii.
- W 2019 roku na terenie powiatu nie prowadzono rozbudowy infrastruktury wodociągów.
- **Nieuregulowane stany formalno-prawne, a także stany techniczne dróg dojazdowych do stacji uzdatniania wody oraz studni głębinowych.**
 - Radaczewo (brak drogi dojazdowej do SUW),
 - Zamęcin (brak drogi dojazdowej do studzienki nad studnią głębinową nr 2),
 - Lubieniów (brak drogi dojazdowej do SUW),
 - Pamięcin (brak drogi dojazdowej do SUW),
 - Sulibórz (brak drogi dojazdowej do SUW),
 - Kiełpino (brak drogi dojazdowej do SUW),
 - Świąciechów (brak drogi dojazdowej do SUW),
 - Zdanów (brak drogi dojazdowej do SUW),
 - Pluskocin (brak drogi dojazdowej do SUW),

Opracowanie: Magdalena Król-Kaszak

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Choszczynie
mgr Lidia Polak
specjalista zdrowia publicznego